

4.9 Kultur (VO nr. 55)

4.9.1 Innledning

Kultur skal legge til rette for at kommunens innbyggere kan delta i og oppleve et mangfold av arrangementer og kulturelle uttrykk. Dette omfatter aktivitetstilbud for barn og unge, aktivisering av eldre, psykisk syke og funksjonshemmede, forvaltning av friluftsområder, idrett, friluftsliv og folkehelse, kulturminnevern og kunstformidling, tilrettelegging for allmennkulturaktivitet, drift og utvikling av Prøysenhuset og administrasjon. Gode oppvekstvilkår med ulike kultur- og idrettstilbud for barn og unge er en prioritert oppgave i Ringsaker kommune.

Hovedmål:

Kulturopplevelser skal utgjøre en positiv forskjell for innbyggere og besøkende i Ringsaker og bidra til å gi kommunen en oppmerksomhet og attraktivitet som stimulerer til innbyggervekst.

4.9.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.9.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2016	Budsjett 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021
Årsverk samlet	32,74	32,74	35,59	35,59	35,59	35,59

Kultur har i løpet av 2017 fått overført 0,5 årsverk vaktmester på Prøysenhuset fra Bygg og eiendom, samt overført 1 årsverk til arrangement/kulturopplevelser fra Kemnerkontoret. Fra 1.1.2018 opprettes 0,6 årsverk kafemedarbeider på Prøysenhuset og 2. halvår 2018 opprettes 0,75 årsverk tilsynsvakt/badevakt i forbindelse med åpning av nytt basseng i Moelv.

Tabell 4.9.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021
Driftsutgifter	55 410	46 805	50 872	51 010	51 010	51 010
Driftsinntekter	17 543	8 406	9 046	9 045	9 045	9 045
Netto driftsutgifter	37 867	38 399	41 826	41 965	41 965	41 965
Investeringsutgifter	1 566	2 000	10 000	13 000	4 000	4 000
Investeringsinntekt	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	1 566	2 000	10 000	13 000	4 000	4 000

4.9.3 Behovsvurderinger

Kommunens økte satsing på sosialt utjevne kulturopplevelser har gitt økt oppmerksomhet lokalt, regionalt og nasjonalt. I det videre arbeidet vil arrangement og opplevelser med fokus på Prøysen, Mjøsa, mat og Sjusjøen prioriteres. Ved å videreføre satsingen forventes en ytterligere styrking av kommunens positive omdømme internt og eksternt.

Prøysenhuset

Prøysenhuset har etablert seg som et nasjonalt kulturhus til ære for Alf Prøysen og hans forfatterskap. Publikum skal oppleve og lære om Alf Prøysens liv og virke. Prøysenhuset skal hedre, minne og aktualisere arven etter Alf Prøysen og gjennom det, inspirere nye generasjoner av publikum og framtidige kunstnere.

Prøysenhusets publikum består av et ordinært betalende publikum, skoleelever og barnehagebarn, chartergrupper, samt seminarer og kurs i regi av næringslivet og offentlige etater. Prøysenhusets gradvise satsing mot et yngre publikum hvor det fokuseres på å skape felles opplevelser for tre generasjoner har vært vellykket. Huset er også arena for lag og foreninger eller kommersielle aktører som leier huset for

egne produksjoner. Kafé Julie har etablert seg som et populært serveringssted og gjennomfører selskaper, jubileer og arrangementer.

Allmennkultur

Ringsaker kommune har de siste årene styrket satsingen på allmennkulturaktiviteter for barn og unge. Det er iverksatt initiativ for å inspirere amatørteatermiljøer ved å samle aktører, barn, voksne, amatører og profesjonelle i Prøysenhusteatret. Prøysenhusteatret lagde i 2016 forestillingen «Ei pølse i julestria» og i 2017 «Brakar og Joanna» som del av opplevelsen Jul i Prøysen og Sommer i Prøysen. Julen 2017 settes «Snekker Andersen» opp. Målet er å bygge opp et stabilt amatørteatermiljø som årlig produserer teaterforestillinger med og for Ringsakers innbyggere.

Det jobbes målrettet med Ung Kultur Møtes (UKM) for å utvikle en viktig rekrutteringsarena til allmennkultur. Målet er å utvikle ungdomsstyrte arrangement og en har gjennom samarbeid med Brumunddal ungdomsskole fått nasjonal annerkjennelse. Samarbeidet resulterte høsten 2017 i et eget UKM-valgfag på Brumunddal ungdomsskole og derigjennom muligheter for ytterligere utvikling og styrking av unge arrangører i 2018.

I 2017/2018 realiseres #minfilm – Hva vil du si meg? Dette er en filmfestival for og med ungdom. Dokumentarfilmene som vises produseres av kommunens 9. klassinger, og sceneshowet lages i samarbeid med ungdommer fra Ringsaker kulturskole. Våren 2018 vil alle femåringer i alle kommunens barnehager inviteres til å være med i «Karusellkoret», tidligere barnehageprosjektet. Dette er et stort felleskor hvor barna får gode musikk- og litteraturopplevelser og en følelse av fellesskap og mestring. Geirr Lystrup er temaet denne gangen, og 29 barnehager med 342 femåringer har sagt ja til å være med.

Torgprogrammet for Brumunddal og Moelv videreutvikles i 2018. Det legges opp til en styrking av torgprogrammet i Moelv gjennom flere sentrumsaktiviteter i deler av sesongen. Erfaringen er at aktivitetene på torgene lørdag kl 12.00 er avgjørende for å stimulere til liv i sentrum med økt varehandel og sterkere bolyst.

De kommunale kulturbyggene med Teatersalen i Brumunddal, Kulturhuset på Tingnes og Kulturhuset i Moelv må kontinuerlig vedlikeholdes og oppgraderes. Det er av betydning at midler til innkjøp av teknisk utstyr prioriteres, slik at kulturhusene fremstår som attraktive kulturarenaer for kulturlivet og som konferansearenaer for næringslivet og det offentlige.

Innenfor allmennkultur skal enheten sørge for en god utnyttelse av de statlige midlene til Den kulturelle skolesekken (DKS). Midlene benyttes til formidling av profesjonell kunst og kultur tilrettelagt for barn og unge. Kommunen vil videreføre satsingen på DKS gjennom et tett samarbeid mellom skole, bibliotek og kultur, slik at alle barn og ungdom får et godt og profesjonelt kulturtilbud.

Allmennkultur forvalter de statlige midlene til Den kulturelle spaserstokken (DKSS), som skal bidra til formidling av kunst og kultur til eldre, med særlig vekt på eldre som ikke selv har muligheten til å oppsøke kulturarrangementer.

Ringsaker kommunes tilskudd til lag og foreninger, både ordinære støtteordninger og organisasjonenes prosjekter, er av stor betydning for det enkelte lag. Årlige søknader fra lag og foreninger viser at behovet for støtte er større enn tildelt budsjetttramme.

RingsakerOperaen er en aktør i arbeidet med å bygge et positivt omdømme. Kommunens bidrag til RingsakerOperaens drift fastsettes som følge av vedtatt bevilgning over statsbudsjettet. Kommunen og fylkeskommunen er sammen forpliktet til å dekke 30 % av det offentlige tilskuddet i form av et regionalt tilskudd, fordelt med 50 % på hver. I forslaget til statsbudsjett for 2018 økes statstilskuddet, noe som innebærer at Ringsaker også må øke sin støtte med kr 14.000.

Fritid

Det tilrettelegges for at personer med definerte behov skal kunne delta i ulike kulturtilbud. Dette ivaretas av egne ansatte gjennom aktivitetsgrupper og frivillige i regi av lag og foreninger. Antall registrerte brukere er stabilt, og det jobbes med å tilrettelegge tilbud som kan gis til flere innenfor gjeldende budsjetttramme. Avdelingen har tilbud innenfor psykisk helse og for funksjonshemmede. Det er et mål å inkludere brukere på arrangement i regi av kulturenheten, som for eksempel arrangement på Torget i Brumunddal og Prøysenfestivalen.

Innenfor psykisk helse jobbes det aktivt med å integrere brukere inn i ordinære lag og foreningers tilbud. I tillegg tilbys ulike gruppebaserte tilbud gjennom uka og aktivitetsdager samt dagsturer på sommeren. I Kulturnettverket Innlandet lager en sammen med nabokommunene og Sykehuset Innlandet en serie aktiviteter og arrangementer for brukere innen psykisk helse.

Det er opprettet et samarbeid med barnevernet om aktivitetsgrupper på sommeren. Det er også et samarbeid for barn rundt aktivitetsleir på Åkersætra i samarbeid med Pihl og Hamar og Hedmarken Turistforening. Høsten 2017 startet det opp en gruppe for revyteater for voksne funksjonshemmede, og en ønsker å starte opp en teatergruppe for funksjonshemmede barn. For funksjonshemmede barn og unge tilbys det dagaktiviteter gjennom fem uker på sommeren, i tillegg til ulike dagsturer for voksne funksjonshemmede.

Fritidsklubbene er i endring for i større grad å kunne gi tilbud om flere organiserte aktiviteter og kurs, i tillegg til å være et trygt og åpent sosialt treffsted. Tilbud i regi av fritidsklubbene med ulike samarbeidspartnere er Åpent bibliotek, Åpen kino, Åpen bakke og Åpen hall.

Fritidsklubben i Brumunddal skal renoveres i 2017/2018. Trinn 1 er en generell ansiktsløftning av allrommet/kafeen, slik at dette fremstår som mer moderne for ungdommene samtidig som det i større grad også kan avlaste større arrangement i Teatersalen ved at foajeen og kafeen kan slås sammen via en skyvedør. Ny møblering vil også gi et mer innbydende rom som kan tjene flere målgrupper enn ungdom to kvelder pr. uke. Byggetrinn 2 er renovering av scenerommet slik at dette kan fremstå som mer brukervennlig for flere grupper av brukere. Det er et mål at lokalene blir en base for ulike aktiviteter i regi av kommunen og øvingslokaler for lag/foreninger.

Det skal i 2018 jobbes videre med å styrke kommunens ungdomstilbud. Skateanlegget i Garveriparken i Moelv er åpnet, men trenger allerede vedlikehold. Skateparken i Brumunddal er åpnet og vil inngå i et større aktivitetstilbud for ungdom i Mjøsparken. Det jobbes med å etablere det nye trialanlegget i Mausevtegen i Brumunddal.

Idrett, friluftsliv og folkehelse

Medlemstallene i idrettslagene i Ringsaker er stabile. Nærmere 1/3 av befolkningen er medlem i et idrettslag og representerer den frivillige idretten med ca. 10.000 medlemmer, fordelt på over 40 idrettslag. Gjeldende 4-årig kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv legger vekt på tilrettelegging og utbygging av anlegg for å fremme helse og livskvalitet i et folkehelseperspektiv.

Antall spillemiddelsøknader har økt de siste årene, blant annet med Ringsaker kommunes egne søknader. Her nevnes Moelvhallen (svømmebasseng og flerbrukshall), uteområdet ved Moelv skole, elementer i Mjøsparken og stor flerbrukshall ved Stavsberg skole. Prioritert utbyggingsprogram for idretts- og friluftslivsanlegg rulleres årlig, og det vil fortsatt være ventetid på utbetaling av kommunale tilskudd til spillemiddelstøttede rehabiliterings- og nyanlegg.

Det er vedvarende behov for å øke tilskuddsrammene til idrettslagene i Ringsaker. Lagene eier selv sine anlegg og står selv ansvarlig for drift og vedlikehold. Det er stor etterspørsel etter trenings- og øvingstider i de kommunale idrettshallene og kulturbyggene. Fordeling av halleie er en krevende prosess ettersom ikke alle behovene kan imøtekommes.

Det gis stimuleringsmidler til enkelte bade- og friluftsområder langs Mjøsa og småvann i Ringsaker. Eksempler på dette er Tingnes og Skurven. Velforeninger i fjellområdet gis etter søknad midler til aktivitetsfremmende tiltak som løypekjøring, stimerking og lignende. Innenfor forebyggende helsearbeid og tilbud om fysisk aktivitet for befolkningen i Ringsaker, nevnes spesielt «10 topper i Ringsaker», «Bystafett» og «stolpejakt i Ringsaker». Kommunen har i samarbeid med Kreftforeningen og Lions etablert en enkel aktivitetspark langs Brumundda ved Sveum.

4.9.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål
Brukere		
Tjenester tilpasset brukernes behov		
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Dialog med brukerne		
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0
Medarbeidere		
Engasjement og kompetanse		
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Læring og fornyelse		
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Organisasjon		
Arbeidsmiljø		
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	6,0 %
Ledelse		
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0
Økonomi		
Økonomistyring		
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. Budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. Budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +

4.9.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Prøysenfestival/Jul i Prøysen

Prøysenfestivalen skal gradvis fases ut som festival og erstattes av et variert sommerprogram rettet mot innbyggere og turister. Prøysen omtaler selv tiden rundt høysommer som «6 blanke viku'r om sammar'n». Det er innarbeidet kr 750.000 i budsjettet til Prøysenfestival/Jul i Prøysen.

Kafemedarbeider Kafe Julie på Prøysenhuset

Budsjettet styrkes med kr 360.000 til opprettelse av 0,6 årsverk kafemedarbeider på Prøysenhuset.

Reduksjon i driftsutgifter

Det er innarbeidet et generelt prosentvis kutt i driftsrammen på kr 194.000. Innsparingen tas ved å redusere driftsutgiftene på flere tjenester.

4.9.6 Investeringsiltak

Moelv kulturhus, trinn 2 (prosjekt 61142)

Det er behov for å fullføre oppgraderingen av Moelv kulturhus med utbyggingstrinn 2. Trinn 2 kan omfatte elementer som etablering av nye garderober i kjelleren og et nytt inngangsparti fra nedre parkeringsplass,

innbygging av dagens overbygde inngangsparti, innkjøp av sceneteknisk utstyr til salen, etablering av kjøkken med serveringslokale og møterom for lag og foreninger i lokalene som tidligere ble benyttet av Moelv kameraklubb. Det foreligger p.t. ingen nærmere kalkyle om det kostnadmessige. Det bevilges 9 mill. kroner i 2019 utover det som er bevilget fra før, 1 mill. kroner. En vil komme nærmere tilbake til dette når det foreligger et forprosjekt med kostnadsoverslag.

Utendørs kulturarenaer/Prøysen (prosjekt 61128)

Det er behov for å utvikle utendørs kulturarenaer i kommunen, og Prøysen er en av kommunens satsingsområder. Det arbeides med planer for å utvikle Prøysenhuset med utgangspunkt i filmsuksessen «Snekker Andersen» og øvrige nye spillefilmer fra Prøysens univers. Dette vil en komme nærmere tilbake til når ideen er mer konkretisert. Det er også et ønske om å kunne utvide publikumskapasiteten på toaletter og andre servicefunksjoner i et nytt servicebygg ved inngangen til «Prøysen», fra parkeringen og langs veien opp til Kusvea. Det er utfordrende for bruken av uteområdene at det bare er toaletter og andre servicefunksjoner i Prøysenhuset. Servicebygget skal også inneholde billettbod, en enkel kiosk, garderober for skuespillere og lager for festivalelementer som benker, torgbord, skilt, stoler, etc.

Det bevilges 10 mill. kroner i 2018 og 4 mill. kroner i hvert av budsjettårene 2019, 2020 og 2021.